

Abone Şartları
Yıllığı — 120 Krş.
6 Aylığı — 60 Krş.
*
Şimdilik Ayda Bir Çıkar
*
Sayısı: 10 Krş.

Hür Gençlik

Sahibi ve Neşriyatı fiilen
idare eden:
Vahdettin Barut
Idarehane :
Süleymaniye Mimar Sinan
Cad. No: 114
Basıldığı yer: Stad Mat.

8 Kasım 1946

014576

"Hayatta En Hakiki Müspet İlmidir." Kemal Atatürk

Yıl: I Sayı: I

014577

ATATÜRK VE Cumhuriyet Bayramı

Atatürk gençliğinin asıl mutluluğu yabancı çizmelerin baskısını kafalarında ve göğüslerinde hissetmiş olmasında ve öz yurdunda bağımsız yaşamının kakikî bir insan için değeri bulunmaz zevkini tatmış bulunmasındadır.

"Hür Gençlik" Cumhuriyet bayramı geçtikten ve Atatürk'ün ölüm yıl dönümü gelmeden çıkıyor. Bunun başka sebebi Üniversitemizin. Türk tarihi bakımından bu iki önemli günün arasında faaliyete geçmiş bulunmasıdır.

Cumhuriyet bayramı ve Atatürk birbirinden ayrılmaz iki büyük kaymet olarak dünümüzü, bugünümüzü doldürmektedir. Atatürk, Hür Gençliğin kafasında sönmöz bir meşale ve onun milletine kazandırdığı Cumhuriyet ise temelinde göğüslerimizi yapı taşı olarak kullandığımız bir kaleidir. Biz, Atatürk gençleri, Türk milletinin dünyanın emperyalist devletlerine karşı kazanmış olduğu büyük zaferin değerini her zamankinden daha kuvvetle idrak ediyor ve köle milletlere bağımsızlık dersi veren büyük Atamızın in-

tatürkten bir parça vardır, ve yakın tarih yalnız Onunla, Onun inçilâpları, ileri adımları ve müsbet başarılarıyla doludur. Atatürk! Biz var oldukça sen daima kafalarımızın içinde ve hepimizin üstünde tükenmez bir kudret kaynağı halinde kâinatı aydınlatan bir güneş gibi var olacaksın.

M. Cebe

Muhtar Üniversitemizde eski ve yeni talebe birliklerinin durumu

Isterdik ki: Yüksek tahsil gençliğinin yüzde doksanı bin bir zorlukla pençelenserek okumağa çalışırken,

"Hür Gençlik" Cumhuriyet bayramı geçtikten ve Atatürk'ün ölüm yıl dönümü gelmeden çıkıyor. Bunun başka sebebi Üniversitemizin. Türk tarihi bakımından bu iki önemli günün arasında faaliyete geçmiş bulunmasıdır.

Cumhuriyet bayramı ve Atatürk birbirinden ayrılmaz iki büyük kaymet olarak dünümüzü, bugünümüzü doldürmektedir. Atatürk, Hür Gençliğin kafasında sönmöz bir meşale ve onun milletine kazandırdığı Cumhuriyet ise temelinde göğüslerimizi yapı taşı olarak kullandığımız bir kaleidir. Biz, Atatürk gençleri, Türk milletinin dünyanın emperyalist devletlerine karşı kazanmış olduğu büyük zaferin değerini her zamankinden daha kuvvetle idrak ediyor ve köle milletlere bağımsızlık dersi veren büyük Atamızın in-

tatürkten bir parça vardır, ve yakın tarih yalnız Onunla, Onun inçilâpları, ileri adımları ve müsbet başarılarıyla doludur. Atatürk! Biz var oldukça sen daima kafalarımızın içinde ve hepimizin üstünde tükenmez bir kudret kaynağı halinde kâinatı aydınlatan bir güneş gibi var olacaksın.

M. Cebe

Muhtar Üniversitemizde eski ve yeni talebe birliklerinin durumu

Isterdik ki: Yüksek tahsil gençliğinin yüzde doksanı bin bir zorlukla pençelenserek okumağa çalışırken, ya nız küçük bir zümre hesabına eğlenceler çaylar balolar tertip eden bu eski devir talebe birliğinin bağımsızlığına kavuşan yüksek ilim yuvamızın hür çatısı altında bir yeri olmasın.

Üniversitemizin henüz bağımsızlığına kavuşmadığı tarihlere eski kanunlara göre, tedris kadrosu ve idare mecmualarının vesayet ve murakabesi altında kurulan ve onların koltuğu altında gelişen eski (Üniversite Talebe Birliği) nin yeni cemiyetler kurunu hükümlerile, yeni bağımsız üniversitemizin 5. 7. 946 tarihinde aldığı kararlarla değiştirilmesinden bu kanunların yürürlüğe girmesiyle beraber ortadan kalkmış olması iktiza ederdi. Isterdik ki tepeden temele emirler iş gören, ismen temsil ettiği talebenin hakikatte menfaatlerini gözetmeyip ancak üstamakamların isteklerini büyük bir titizlikle yerine getirmeye gayret sarfeden, bu arada yüksek tahsil gençliğinin doksanı bin bir zorlukla pençelenserek okumağa çalışırken yalnız küçük bir zümre hesabına eğlenceler, çaylar, balolar tertip ederek (vazifesini muvaffakiyetle yapan, talebe hüviyet ve pasolarından muntazam haraç alan bu eski devir Talebe Birliğinin, bağımsızlığına kavuşan yüksek ilim yuvamızın hür çatısı altında bir yeri olmasın...

Muhtar Üniversitemizde ilk defa

karşısında her müracaat eden alındığı taktirde Üniversite öğretimünün izdiham yüzünden hakkıyla yapılamaması ihtimali de akla gelebilir. Bu izdiham yeter sayıya geniş dersaneleri bulunan Fakültelerde mevcut yüzleri aşan öğrencilere yapılabilecek nazari kurullardan ziyade iştirak edenler sayısının muayyen bir haddi aşmaması gerekli bulunan laboratuvar ve seminer çalışmalarına bilhassa hesaba katılmak zordur.

doğrudan doğruya talebenin kendisi ve isteginden doğan ve ilk bağımsız talebe teşkilatı olan (Üniversite ve Yüksek Okullar Öğrencileri Birliği) mizi temsilen bağımsız Üniversitemizin yeni rektörünü ziyarete giden arkadaşlarımız, kendisinden Üniversite içinde yeni birliğe için bir yer teminini rica etmişlerdi. Bu ilk yarıda bizi samimi bir memnuniyetle karşılayan sayın Rektörümüz ikinci ziyaretimizde, alınan senato kararına göre Üniversite idaresinin bundan böyle talebe teşkilatları ile alakadar olmayacağını ve bu teşkilatların tamamen üniversite dışına tutulacağını ve ne kadar birlik teşkil edilirse etsin hepsine aynı muamele yapabileceğini ve bu meydana eski birliğin de tabiiyeti buradan uzaklaştırılacağını bildirmiştir.

Bu çok yerinde alınan karar zaman zaman bizi bilhassa sevindirmiş ve Üniversitemizle talebe teşkilatlarımızın fiili olarak da bağımsız olduğuna ikna etmiştir. Fakat hadiseler seyrini bu şekilde takip etmedi. Biz kararlara uygun olarak

Devamı 4 üncüde

Üniversite Senato kararı karşısında öğrencilerin durumu

Istanbul Üniversitesi öğrencilerinin durumu idareciler ve tedris kadrosu tarafından kaleme alınmış olup öğrenciler için hayati bir önemi olan 5.7.1946 tarihli Senato kararını bizde öğrenci gözüyle madde madde inceleyelim:

Madde I — Üniversiteye giriş: Üniversitemiz Avrupa ve Amerika'daki maddelerine paralel bir yolda teşkilatlanırken kabul edilmiş gerekli prensiplerin başında "Üniversite öğretiminden istifadeyi hiçbir suretle tahdit etmemek" gelir. Bundan dolayı bu öğretimin lise olgunluğunu başarmış olan her ferde açık bulundurulması esastır. Bu nokta prensip olarak kabul edilince olgunluk imtihanlarını başarıyla lise öğretimini tamamlamış olanlar sayısının her yıl biraz daha artması ve şimdiki halde Türkiye Üniversitemiz muadili öğretim müesseselerinin az sayıda bulunması karşısında her müracaat eden alındığı taktirde Üniversite öğretimünün izdiham yüzünden hakkıyla yapılamaması ihtimali de akla gelebilir. Bu izdiham yeter sayıya geniş dersaneleri bulunan Fakültelerde mevcut yüzleri aşan öğrencilere yapılabilecek nazari kurullardan ziyade iştirak edenler sayısının muayyen bir haddi aşmaması gerekli bulunan laboratuvar ve seminer çalışmalarına bilhassa hesaba katılmak zordur.

— (Üniversiteye parası olan gelsin!) Zihniyeti ile asıl inkişafa teşne olan ve istikbalde bize birçok şeyler vadeden binlerce halk evladına yüksek tahsil kapıları kapanmamalıdır. —

da bilhassa ağır basan ve öğretimi ihlâl edeceğine şüphe olmayan izdiham önlemek için ilk alınacak tedbir olarak Üniversiteye kabul edilecek öğrenciler sayısını tahdit etmek akla gelmemelidir. Bu günkü izdiham teşvik eden amillerden başlıcaları üniversiteye kaydedilmenin geniş ölçüde askerliğe tecil vesilesi olması, öğrencilerin pek büyük bir kısmının kolaylıkla fakirlik mazbatasını tedarik edebilmeleri ve derslere devamla lüzum görmeden pası alıp nakil vasıtalarından ucuz faydalanmaları gibi hallerdir ki, aşağıda arz edilecek bir takım ayarlayıcı tedbirlerin tatbik olunması ile önlenileceği kanaatindeyiz. Bütün bu tedbirler alındıktan sonra yine izdiham baki kalmış o zaman - tedrik edilecek sömestri usulünde yardım ile - parateli kurlar ihdası, mahiyetinde yardımcı tedbirlere bağ varulabilir, ilâ.

Yukarıda aynı verdiğimiz bu maddeye göre Üniversiteye talebe kaydının prensip itibarıyla tahdit edilmediğini, fakat pratikte ortaya atılan bir takım sebeplerle eskisinden daha mahdut talebenin üniversite tahsilini takip etmek imkânına sahip olmasını temin eden bu kanun yegâne kuvvetli mücbir sebep olarak semiver ve laboratuvarların fazla talebe yetiştirmeğe malzeme ve yer bakımından kifayetsizliğini ileri sürmek - tedir. Bunun karşısında alınacak yegâne tedbir Üniversite öğrenim kadrosunun

ucuz faydalanmaları gibi hallerdir ki, aşağıda arz edilecek bir takım ayarlayıcı tedbirlerin tatbik olunması ile önlenileceği kanaatindeyiz. Bütün bu tedbirler alındıktan sonra yine izdiham baki kalmış o zaman - tedrik edilecek sömestri usulünde yardım ile - parateli kurlar ihdası, mahiyetinde yardımcı tedbirlere bağ varulabilir, ilâ.

Yukarıda aynı verdiğimiz bu maddeye göre Üniversiteye talebe kaydının prensip itibarıyla tahdit edilmediğini, fakat pratikte ortaya atılan bir takım sebeplerle eskisinden daha mahdut talebenin üniversite tahsilini takip etmek imkânına sahip olmasını temin eden bu kanun yegâne kuvvetli mücbir sebep olarak semiver ve laboratuvarların fazla talebe yetiştirmeğe malzeme ve yer bakımından kifayetsizliğini ileri sürmek - tedir. Bunun karşısında alınacak yegâne tedbir Üniversite öğrenim kadrosunun

izdihamı da azalabilir. Yoksa Üniversite gençliğini askerlikten kaçma ve pası elde etmek gibi ağır suçlarla itham etmek, bu bahanelerle öğrenci adedini tahdit etmek kelimenin en hafif mânâsıyla haksızlıktır. Bu ağır ithamı bütün Üniversite gençliği namına protesto ederiz: Hiç bir Türk evladı vatan hizmetinden kaçmayı düşünmez. Yalnız en tabii hakkı olan okuyub yüksek tahsil yapmayı gücü ve kuvveti yettiği nisbette ister. Ortada tek hakikat olarak şu vardır ki, Türk gençliği bütün maddî zorluklara göğüs gerekerek tekâmül yolunda ilerleme arzindedir. Senato kararının ilk maddesinde bu içten gelen tekâmül isteginden tek bir cümle ile dahi bahsedilmemiş olmasına ve izdiham sebebi askerlikten kurtulma, pası tedarik etme gibi hiç bir gencin içinde bulunduğumuz geçim ve yagama zorlukları içinde baş vurmağa akıldan bile geçirmeyeceği gayri samimi bir takım sebeblere ve isnatlara bağlanmasına teessüf etmemek kabil değildir. Bu da gösteriyor ki, Üniversite öğretimi işlerimize öğrenciler için hayati ehemmiyeti olan bir meseleyi tedris ve idare kadrosunun görüşüyle bunun tam aksı olan öğrencilerin görüşü arasında derin bir uçurum vardır. Hakikat bu iki zıt görüşün serbestçe ortaya konulub tartışılmasıyla ancak meydana çıkabilir.

Madde II — Üniversite öğrenim parası değildir. Laboratuvar, imtihan ve diploma harçları şimdilik arttırılmamıştır. Aynı sömestre imtihanlarına yeniden girenlerden bu harçlar iki misli olarak alınır. Öğrencilere bir defaya mahsus para ve senelik burs verilmek suretiyle yardım yapılabilir. Bir normal imtihan devresinde başarı gösteremiyenler ikinci bir başarı gösterinceye kadar pasadan faydalanmazlar.

bile geçirmeyeceği gayri samimi bir takım sebeblere ve isnatlara bağlanmasına teessüf etmemek kabil değildir. Bu da gösteriyor ki, Üniversite öğretimi işlerimize öğrenciler için hayati ehemmiyeti olan bir meseleyi tedris ve idare kadrosunun görüşüyle bunun tam aksı olan öğrencilerin görüşü arasında derin bir uçurum vardır. Hakikat bu iki zıt görüşün serbestçe ortaya konulub tartışılmasıyla ancak meydana çıkabilir.

Madde II — Üniversite öğrenim parası değildir. Laboratuvar, imtihan ve diploma harçları şimdilik arttırılmamıştır. Aynı sömestre imtihanlarına yeniden girenlerden bu harçlar iki misli olarak alınır. Öğrencilere bir defaya mahsus para ve senelik burs verilmek suretiyle yardım yapılabilir. Bir normal imtihan devresinde başarı gösteremiyenler ikinci bir başarı gösterinceye kadar pasadan faydalanmazlar.

Yukarıya özetini aldığımız bu ikinci madde de birincinin devamıdır. Memleketimizde yüksek tahsil can atan ve ekseriyeti teşkil eden fakir ve orta halli halk tabakalarının evlatlarının yüzlerine bu maddenin ezici ağırlığı zaten bir mahrumiyet içinde yapmağa katlandıkları yüksek tahsil kapılarının kapanmaması için

Devamı 4 üncüde

DERTLERİMİZ

SORUYORUZ!

Yeni başbakanımız mecliste kabinesinin programını okurken bundan sonra Üniversitemizin muhtelif fakültelerine giriş için gereken müsabaka imtihanlarının kaldırılacağına bildirdi. Maarif bakanının reislik ettiği Üniversiteler arası kurul da bunu kabul etti. Müracaat fazla olursa namzetler olgunluk ve bütünleme dersleri göre tercih edileceklerdir. Öyle de oldu. Üniversitemiz muhtar olduğuna ve alacağı öğrencileri nasıl tercih edeceğine ancak o karar verebileceğine göre başbakanın bunun böyle olacağına önceden nasil iddia edebildiği üzerinde durulacak bir meseledir. Biz bu hususu münakaşe etmeyeceğiz.

Namzetleri eskiden olduğu gibi imtihana tabii tutmanın mı, yoksa böyle olgunluk ve bitirme derecelerine göre sıralamanın mı daha adil olduğu da üzerinde durulmağa değer. Biz buna da münakaşa etmeyeceğiz. Yalnız sadece bu yeni kararların heme bu yıl tatbikinden

doğan keşmekeşi, bu yüzden bir sürü arkadaşın düştüğü elim vaziyeti düşünüyoruz.

Eskiden lisenin fen veya edebiyat kolundan mezun olmak Üniversiteye girişte hep bir rol oynamazdı; ve bir Ed. kolu mezunu pekâlâ Tıp tahsili yapabiliirdi. Nitekim bu yıl da bir doktor olarak dünyanın en şerefli hizmetini yapmak isteyen birçok arkadaş Edebiyat kolundan mezun oldular. Ama yeni kararlara göre Fen mezunlarını tercih eden Tıp fakültesi onlar için bir zümrüdüanka oldu. Ya yeniden fen kolundan mezun olmak üzere liseye devam edecekler (ki buna da müsaade edecekleri malûmdeğil), yahut ta bir kişilik yeni bir Tıp fakültesi açılmasına dua edip bir Lise mezunu olarak kalacaklar. Bu arkadaşlara bir de geçen yıl Tıp fakültesine giremeyip bütün bir yıllarını giriş imtihanlarına hazırlanmak için feda eden besyüze yakın arkadaşları ilâ

Devamı 2 üncüde

İngiltere ve Gal memleketlerinde

Üniversite ve Kolejler Talebe Birlikleri

Organının Uluslararası talebe birliği hakkında düşünceleri

1946 yazında yapılacak olan büyük uluslararası talebe kongresi talebe tarihine geçecek olan ümmet birliğidir. Beş kıta şimdiki bunu hazırlamakla meşguldür.

Bu alelade bir kongre olmayacak zira harp yıllarında bir çok memleketlerde münakaşa edilen bu mesele nihayet bu kongreye yeni Uluslararası Talebe Federasyonu tesisini hakkında son kararları almış olacaktır.

Böyle bir Federasyonu arzu ettiğimiz şu götürmez bir hakikattir. Bu şekilde uluslararası birleşmeden pratik faydalar elde etmek istemeyiz gayet tabiidir.

Dünyanın her tarafına seyahat kolaylıklarını temin etmek; Çekoslovakya ve kara ormanlar etrafında yürüyüşler tertip etmek; İsviçreye kayaya gitmek; Alp'larda, Kafkasyada ve dünyanın diğer güzel yerlerinde otellere sahip olmak, öyle ki bir yaz tatilini Çin veya Sovyetler Birliğinin şehirlerini dolaşarak geçirebilecek mükün kılmak, uluslararası spor etkinlikleri tertip edip aynı zevki duyanları bir araya toplamak; Üniversitelerdeki serbest tartışmaları temin etmek; kitap ve dergi alıp vermek ve böylelikle dünyanın her tarafındaki keşif ve fikirlerden haberdar olmak, muhtelif milliyetteki talebeleri bir araya toplayarak talebe meselelerini alâkadar eden münakaşaların yapılmasını mümkün kılacak yenilikçi kongreler yapmak; bütün bunlar harp

yıllarında herkesin arzu ettiği şeylerdir.

Fakat bunların daha mühim olan bir tarafı; yeni federasyonun ta ki edeceği esaslarıdır. Yukarıda bahsettiğimiz şeyler harpten önce de, o zaman mevcut olan C. I. E. (Confederation Internationale des Etudiants) vasıtasıyla az veya çok bir şekilde temin ediliyordu. Fakat C. I. E. iflâs etti. Zira bu birliğin kolay seyahatler temin etme ve öteberi alıp verme teşekkülü olmaktan ibaret gidemedi. Memleket içinde ve uluslararası meselelerde kendi mevkiini tayin etmekle hiç bir netice veremedi. Sadece talebe eğlencesini temin eden bir kuruldu. Sonra yalnız İtalya ve Amerika gibi bir çok devletler buna katılmıyordu. Ve içtimai ve siyasi hareketlere kulak asmadığı için faşizmin yayılıp genişlemesini önlemede hiç bir rolü olmadı. Bunun için Sovyetler Birliği tarafından tutulmadı. Sovyetler vaktini Nazi Almanyası talebeleriyle ehemmiyetsiz münakaşalarla boşuna sarfeden bir birliğe geçmedi. Yeni Federasyon C. I. E. den bir çok şeyler alabilir. Fakat, tamamıyla yeni bir etas üzerine kurulması lâzım geldiği muhakkaktır.

Bizce, Federasyonca kabul edilmesi lâzım gelen iki esas; demokratik olmak ve talebenin içtimai meselelerin mühim bir kısmı ile yakın

dan alâkalanmasını temin etmektir. Fakat Federasyon umumi siyasetle alâkadar olması arzu edilen bir şey değildir. Talebenin, sosyetenin diğer ferdleri gibi içtimai, siyasi ve iktisadi hareketlerden müteessir olduğunu kavraması lâzımdır. Aynı zamanda talebe menfaatlerine aykırı olarak çıkacak vazifeleri bertaraf etmeğe çalısmak vazifelerinden biri olmeliştir. Meselâ İngilteredeki talebe birliği memleketteki hayat pahalılığının kaçılmaz bir neticesi olan Üniversite takatlerinin artmasının önüne geçmeğe çalışmaktadır.

Aynı zamanda Federasyon talebenin içtimai meselelerden müteessir olduğu gibi memleketinin ve kendi menfaati için kendi çerçevesi dahilinde bunlara tesir etmesi lâzım geldiğini de anlaması icap eder.

Yani sosyetenin bir ferdi olmak şifatile memleketin iktisadi, içtimai ve siyasi vazifelerinde rol almaktır. Harp yılları içinde işgal edilen memleketlerde talebe ve diğer halk arasında sıkı bir bağ teşekkül etmiştir. Umumi bir gaye için doğan bu bağ, şimdi yeni devletlerin içtimai hayatını yeniden kurulması için geldiği bir zamanda koparılmaz. Kısa-cası birlik, talebenin cemiyete vermesini ve ondan almasını garanti etmelidir.

«Cemiyet», «Demokrasi», «Sosyal yarıyetler», «İnsanın Cemiyetteki rolü» bugünlerde o kadar fazla kullanılan tabirlerdir ki bunları okuyan bugünümüz hayatımızdaki pratik meselelerle hiç bir ilgisiz olmayan

şeylerdir. Fakat, tamamıyla yeni bir etas üzerine kurulması lâzım geldiği muhakkaktır.

Bizce, Federasyonca kabul edilmesi lâzım gelen iki esas; demokratik olmak ve talebenin içtimai meselelerin mühim bir kısmı ile yakın

Fransada lâik ve anti-faşist gençlik cephesi

(Bir Fransız dergisinden)

25 Ağustos'ta Paris'te, Fransa Cumhuriyeti Gençlik Birliğinin milli kongresi toplandı. Birlik bir müddet önceki mukavemet hareketlerinden doğmuş bir çok teşekküllerin itihafıyla büyüştü. Bu teşekküller şunlardır: Vatansız Üniversiteler Birliği, Vatansız Köylü Gençler, Vatansız Genç Kızlar, Milli Cephe gençleri, Milli Kurtuluş Gençleri, siyasi ve askerî organizasyona mensup bir kısım gençler.

U. J. R. F. (Fransa Cumhuriyeti Gençlik Birliği) nin milli kâtibî Leroy, «Her genç hayatındaki yerini vermek» gayesiyle toplanan ve Fransanın her tarafından gelmiş 1500 muhakkak iştirak ettiği kongrenin programını şöyle izah ediyor:

«Cephenin her türlü meseleleriyle meşgul olacağız. Sanat, çiraklık ve her kademesinin parasız ve lâik olmasını istediğimiz öğretim meseleleri, ev, mesken, genç evlere ödünç para, iş şartları (gençler eşit ücret istiyorlar) ve hattâ ordu meselesi bunlar arasındadır. Gençler, Fransayı terketmemek; çabuk ve kolay muvaffakiyetleri değil, bir sanat edinecek kararlı muvaffakiyetleri tercih etmek için ettiğini izah etmektedir.

«İstikbale Yürüyüş» adındaki büyük resmi geçidimiz, takriben 30000 genç için olacak, République'den Trocadéro'ya kadar yayılacak ve ilim, iş, spor sahasındaki bütün faaliyetleri temsil edecektir.

Leroy, bütün cumhuriyetçi temayüllü gençlerin birliğini ve işbirliğini geçirdiğimiz için U. J. R. F. nin sarfettiği gayretleri övmüze seriyor. Bu eski Buchenwald sürgünü: «U. J. R. F. ile birlikte diyor, Lâik ve Cumhuriyetçi Gençlik, İrkçılık aleyhtarlığına mensup gençler, Gençlik kâmpününün Lâik hareketi, Sosyalist Gençlik, Spor Federasyonu bir müddet mücadele organizasyonu, Lâik ve Antifaşist Gençlik Cephesini kurduklar. Şurası muhakkak ki bu kurul çok büyüğü bir rol oynayacaktır. Bir kaç ay içinde kırk vilâyetimizde teşekkül etti ve şüphesiz bu cephe, kul-

lanması elzem olan birliğe giden yolların en müessirini temsil ediyor.

Lâik ve Antifaşist Gençlik Cephesi lâik bütün Fransada faaliyete geçmiştir. Pek az bir zaman içinde köy ve şehir bucaklarında şubeleri kuruldu. Lâik mektebin tu göbelerini kabul ettirmenin ve ruhban sınıfının faaliyetine karşı koymanın bakan güç olduğu köylerde Lâik Cephe selâmet verici bir iş yapmıştır.

Sinistér'de bir bucağın okulu, binasının kullanılmıyacak bir halde olduğu bahaneyle çalışmıyordu. Bu yeni kurulu mensup gençler, kasabanın çocukları vatansız bir eğitim görmüş diye bina; tamir ettirilip, boyadılar, sıralar ve kitap sehpaları yaptılar.

Seine - Inférieure'de bu hareket tarafından Cumhuriyetçi İspanya menfaatinin tertip edilen sinema seanslarına büyük bir muvaffakiyetle karşılaştı. Paris'te, Jaurès ihtilâfında işçi partisinin gençleri lâik cephenin tancığı atkışında geçit resmi yaptılar. Hareketin programı, kalplerinde Cumhuriyet sevgisi ve bağıllık duyan bütün gençleri birleştirmek olacaktır. Gerçekten Lâik Cephe, demokratik bir anlayışa, serbest mekteplere tahsisatın kaldırılması, hakiki bir tasfiye vasıtasıyla faşizmin yok edilmesi ve İspanyol halkına yardım için çalışıyor. Fakat Lâik Cephe, gençliğin haklı isteklerini de bir neticeye bağlamakla meşguldür.

Leroy netice olarak diyor ki: — Şurası muhakkak ki her cesit temâyüle sahip gençler 20 yaşında (ağzına gitme çağı) rey hakkı verilmesini, fiatların tesbitini, melekeli teşekküllerinin organizasyonunu ve terisini istemekle mutabıkımızdır. Halbuki bütün bunlar, uğrunda her gün ve fiilen mücadele ettiğimiz programın küçüğü bir kısmıdır. Lâik Cephe, U. J. R. F. nin kongresinde teklif edilen programı ihtiva etmekte, fakat onu lâikliği müdafaa etmeyi arzu eden bütün gençleri kabul edecek şekilde genişletmekte ve yaymaktadır.

Leroy netice olarak diyor ki: — Şurası muhakkak ki her cesit temâyüle sahip gençler 20 yaşında (ağzına gitme çağı) rey hakkı verilmesini, fiatların tesbitini, melekeli teşekküllerinin organizasyonunu ve terisini istemekle mutabıkımızdır. Halbuki bütün bunlar, uğrunda her gün ve fiilen mücadele ettiğimiz programın küçüğü bir kısmıdır. Lâik Cephe, U. J. R. F. nin kongresinde teklif edilen programı ihtiva etmekte, fakat onu lâikliği müdafaa etmeyi arzu eden bütün gençleri kabul edecek şekilde genişletmekte ve yaymaktadır.

Fransada talebe yurdu meselesi

«İstikbale Yürüyüş» adındaki büyük resmi geçidimiz, takriben 30000 genç için olacak, République'den Trocadéro'ya kadar yayılacak ve ilim, iş, spor sahasındaki bütün faaliyetleri temsil edecektir.

Leroy, bütün cumhuriyetçi temayüllü gençlerin birliğini ve işbirliğini geçirdiğimiz için U. J. R. F. nin sarfettiği gayretleri övmüze seriyor. Bu eski Buchenwald sürgünü: «U. J. R. F. ile birlikte diyor, Lâik ve Cumhuriyetçi Gençlik, İrkçılık aleyhtarlığına mensup gençler, Gençlik kâmpününün Lâik hareketi, Sosyalist Gençlik, Spor Federasyonu bir müddet mücadele organizasyonu, Lâik ve Antifaşist Gençlik Cephesini kurduklar. Şurası muhakkak ki bu kurul çok büyüğü bir rol oynayacaktır. Bir kaç ay içinde kırk vilâyetimizde teşekkül etti ve şüphesiz bu cephe, kul-

Fransada talebe yurdu meselesi

lanması elzem olan birliğe giden yolların en müessirini temsil ediyor.

Lâik ve Antifaşist Gençlik Cephesi lâik bütün Fransada faaliyete geçmiştir. Pek az bir zaman içinde köy ve şehir bucaklarında şubeleri kuruldu. Lâik mektebin tu göbelerini kabul ettirmenin ve ruhban sınıfının faaliyetine karşı koymanın bakan güç olduğu köylerde Lâik Cephe selâmet verici bir iş yapmıştır.

Sinistér'de bir bucağın okulu, binasının kullanılmıyacak bir halde olduğu bahaneyle çalışmıyordu. Bu yeni kurulu mensup gençler, kasabanın çocukları vatansız bir eğitim görmüş diye bina; tamir ettirilip, boyadılar, sıralar ve kitap sehpaları yaptılar.

Seine - Inférieure'de bu hareket tarafından Cumhuriyetçi İspanya menfaatinin tertip edilen sinema seanslarına büyük bir muvaffakiyetle karşılaştı. Paris'te, Jaurès ihtilâfında işçi partisinin gençleri lâik cephenin tancığı atkışında geçit resmi yaptılar. Hareketin programı, kalplerinde Cumhuriyet sevgisi ve bağıllık duyan bütün gençleri birleştirmek olacaktır. Gerçekten Lâik Cephe, demokratik bir anlayışa, serbest mekteplere tahsisatın kaldırılması, hakiki bir tasfiye vasıtasıyla faşizmin yok edilmesi ve İspanyol halkına yardım için çalışıyor. Fakat Lâik Cephe, gençliğin haklı isteklerini de bir neticeye bağlamakla meşguldür.

Fransada talebe yurdu meselesi Hükümet boş odaları olan ev sahiplerine talebelere oda vermek mecburiyetini koydu.

Yurt dışı sadece Türk Yüksek tahsil öğrencileri düşündüren bir iş olmanın, bilhassa ikinci Cihan Savaşından sonra Avrupalı gençliğini de ilgilendiren mühim bir mesele olmuştur.

Paris dünyanın en mühim kültür merkezlerinden biridir. Harpten evvel Paris'te 15000 üniversite vardır. Cihan Savaşından çok yirgin çıkan Fransa büyük kalkınma hamleleri yaparken bu talebe tehacümü yurt meselesini ortaya atmıştır. Yurtsuzluğu artıran sebeplerden biri en iyi otel ve pansiyonların askerî makamlar tarafından işgal edilmesi veya karaborsa fiyatını ödiyebilenler tarafından kiralanmasıdır.

dersleri yatak içinde hazırladı. Hükümet bu vaziyet karşısında lâkayt kalmıyarak bir takım tedbirlerle baş vurdu. İlk işi, talebenin ucuz ve bol yemek bulabilmesi için o kadar lokanta açmak olmuştur. Bundan sonra, büyük yeraltı sığınakları yatakhanelerine sokup bir kısım talebeyi sağuktan kurtardı.

Bu yeraltı yatakhaneleri mükemmel deneye kadar iyidir; yegâne mahzurları vantilatörlerin patirdir. Eğitim bakanlığı bu odaları talebelere tahsis etmeyecek boş odaları olan ev sahiplerine, talebelere oda vermek mecburiyetini koydu. Ve boşta olan talebeleri bu odalara yerleştirdi.

Görüldüğü gibi Fransız hükümeti yüksek tayiz gençliğin yurt dışı talebeleri için yatak bulmasını sağlamak için yardım etmiştir. Yeni ders yılı başlarında idarî makamlarımızdan rica edilebileceği şeylerden biri de yüksek tahsil öğrencilerinin yurt dışı bir an evvel istismardan kurtarmak için tedbir alınması ve ilk iş olarak da bu yurtları daha sıkı bir kontrola tabi tutmaktır.

M. GABBAY

Dertlerimiz

(Baş tarafı birinci sayfada) bu mesleklerde ilerlemenin de ancak müspet bir kafa ve müspet ilimler üzerinde azami çalışma ile mümkün olacaktır gayet iyi bildikleri için Ten koluna girmiş ve oradan mezun olmuşlardır. Şimdi ise hukuk ve edebiyat (bazı zümreleri) fakülteleri bu arkadaşlara ebediyen kapanmış bulunmaktadır. Anlattığımız arkadaşlar ya arzu etmedikleri bir meslekte talihlerini deneyecekler veya lise tahsil ile iktifa zorunda kalmışlardır. Durum acı, çok acıdır ve bu sadece kararların acele tabikinden doğmuştur. yüzlerce gencin istikballeri için çizdikleri program altüst edilmiş, enerjileri heba olmuş ve memleket nice servet kaybetmiştir.

Soruyoruz ve bekliyoruz: Bu ıceci durumun mes'ulleri kimlerdir? Kararı veren kabine mi, yoksa bu kararların alınmasında mühim bir önül olan ve istikbali Üniversiteler arası kurula kamoyu, eden yeni Maarif bakanı mı, yahut yeni Maarif bahkani mi, yahut yeni Maarif kabul ederek tatbik mevkiine kabul etmişlerdir. Soruyoruz. Fakat bekliyoruz ve soruyoruz. Bu memleketin çocuklarına, kendilerinin hiç bir suitaksiri olmadan düştükleri bu elim vaziyetten ve uğradıkları maddi ve manevi kayıplardan ötürü kim hesap verecek? Tekrar, tekrar soruyoruz: Kim hesap verecek? N. SARGIN

Romanyada Demokrat gençlerin genel kongresi

Romanyadaki bütün gençlik teşkilatlarının Milli federasyonunu kurmak üzere, Ağustos ayında Braşov şehrinde gençler bir kongreye aktetmişlerdir. Bu kongreye Amerika Birleşik Devletleri, Sovyet Rusya, Yugoslavya, Bulgaristan; Avusturya, gençlik delegeleri de katılmış, memleketlerinin gençliği namına Romanya gençliğini selâmlamışlardır. Kongreye hazır bulunan Hindistan delegesi Bayan Ketty Boomla milyonlarca Hintli genç namına konuşarak memleketinin emperyalizme karşı yaptığı mücadeleyi ateşli bir dille anlatmıştır.

Gençliğin bu tezahüratında hazır bulunan hükümet mensupları ayrı ayrı duydukları memnurluğu bildirmişler ve gençlerin arzularını bir an evvel gerçekleştirmeye söz vermişlerdir. Kongreye Demokrat - Antifaşist gençler iştirak etmişlerdir.

Madame Curie

Bitmez tükenmez enerji ve büyük bir feragatla çalışan bu harikülâde kızın talebelik hayatı binbir mahrumiyet içinde geçmiştir.

Dünya ilim ve insanlık tarihine en büyük ve gerekli sahifelerden birini kazandıran Maria Curie 79 sene evvel (7 Kasım 1867) Varşova'da doğmuştur.

İlk ve orta tahsilini Polonyada yapan ve 27 yaşında liseyi bitiren o zamanın adıyla Maria Sklodanska çalışmasını mükafatı olarak, Çar memurunun elinden altın madalya almıştı. Bundan sonra da okumak için içindeki sönmöz ateşe rağmen, Pariste tıp tahsil yapan ablasına lazım olan parayı temin edebilmek maksadıyla hususi öğretmenlik ve müberrriyet gibi işlerde çalışmıştır. Fakat bu arada bir yandan da vakit buldukça kendi kendine bir şeyler öğrenebilmek için gayret sarfediyordu.

Ablasının kendi yardımına ihtiyacı kalmadığı andan itibaren kendisine lazım olan bir miktar parayı biriktirdi, ve ancak 1891 de Parise okumaya gidebildi.

Bitmez tükenmez enerji ve büyük bir feragatla çalışan bu harikülâde kızın talebelik hayatı binbir mahrumiyet içinde geçmiştir.

Bir çok geceler aç uyumak mecburiyetinde kalmasına rağmen bütün bu mahrumiyetler onu tekâmül ve ilim yolundan ayıramamış ve bilahare en büyük servetlere, en büyük şöhretlere, küçük bir alâka dahi duymadan tezvazu içinde daima insanlık için çalışmıştır.

Sorbonu birincilikle bitiren Maria 26 temmuz 1895 de Pierre Curie ile evlenmiş ve bundan sonra beraberinde çalışmıştır ve

Radium keşfi için uğraşmışlardır.

Pek ağır şartlar içinde hem alim hem mühendis, hem de işçi olarak yığıp ve harap laboratuvarlarında çalıştılar ve tonlarca peşledeyi kendileri taşıyıp kendileri eriterek nihayet 1902 de atom ağırlığını 225 tesbit ettikleri 1 desigram saf radiumu elde edebildiler ve bu harikülâde cevheri dünya ve insanlığa hediye ettiler.

Maria Curie 25 Haziran 1903 de (Radyo aktif maddelere dair araştırmalar) adlı tezini vererek (tres honorable) kavdiyle tabii ilimler ve fizik doktoru unvanını almıştı.

1906 da eşsiz arkadaşı Pierre Curie'yi kaybeden Maria çalışmalarına yalnız başına devam etmiştir.

Dünyanın dört tarafından kendisine şeref madalyaları, doktor unvanları, davetler yağın bu mütevazı ve büyük insanı bütün bunlar hiç ilgilendirmiyordu. 2908 de Profesör olarak tayin edildiği Sorbonda ilk radyo aktivite dersini vermeye başladı ve 1910 da bu derslerini bir araya toplayarak muazzam (Traite de radio activite) adlı eserini neşretti.

O tarihten itibaren dünyanın dört tarafından gelen talebelerinin önüne yeni ilim ufuklarını açarken son eseri (Radyo aktivite) yide insanlığa miras olarak bıraktıktan sonra 4 temmuz 1934 de vazifesini yapan insan'arın huzuru içinde gözlerini nâyata kapadı.

SPOR

Bugünkü Spor Anlayışımız

Spor faaliyetlerimiz hakkında her gün gazete ve mecmualarda bir sürü enstantaneler görüyor, bir çok izah ve tahiller okuyoruz. Bu yazılar ve onların mühtevaları spor görüş ve anlayışımızı teşkil ettikleri için onlar üzerinde ehemmiyetle durmak icabeder.

Onlara göre spor: Herşeyden evvel bir eğlence vasıtası, aynen sinemacılığımızdaki gibi vakit geçirmek için yapılmış veya seyredilmesi lazım gelen müsabakalar demektir.

Bu yazılar içerisinde; sporun ferdi zarar ve faydaları hakkında ilmi bir fikir vermedik istiyenlerimize tesadüf etmiyor değiliz. Fakat her nedense, sporun ve sportif faaliyetlerin içtimai karakteri üzerinde kalemle almış olanların göremiyoruz.

Bu husustaki fikrimizi genişletmek için evvelâ sporun ne demek olduğu ve gayesi üzerinde duralım: Spor herşeyden evvel; başlı başına tabii bir ahenk ve intizam olan insan oğlunun vücut ve kata hareketlerini de bir mantık ve prensip çerçevesinde dahilinde terbiye etmektir.

Bu terbiyeden maksat: Hayat için zarurî olan, vücut ve dolayısıyla kafanın enerji potansiyelini arttırmak ve bir de bilhassa fertlere içtimai birlik ve dayanışma ruhunu aşılamaktır. Eğlence bir gaye değil ancak tali bir neticedir.

Bugün spor terbiyesinde takip edilen tek metod; (ferdi teşvik metodu)dur.

Bugün il ve ilçelerimizde bu maksat için teşkil edilmiş gençlik kulüpleri mevcut. Bunlardan meselâ, şehrimizdeki; dillere destan olan Beşiktaş, Fener, G. Saray Ve. S; yi ele alalım.

İçlerinde ancak mahdud sayıda ki gençlere çalışma imkânları temin eden bu kulüplerle bugün veri-

Memlekete bir kaç ideal kulüp ve beş on profesyonel sporcudan ziyade, müsait spor şartları içersin de hemahenk yetişen zinde ve olgun bir gençlik lazımdır. Kendimizi boş yere aldatmıyalım.

İle ehemmiyet ve kendi çalışmaları sayesinde bir gün belki şampiyon olabilir ve belki içlerinde profesyonel oyuncuları da yetiştirebilirler.

Bunlar da şüphesiz milyonlarca Türk gencine güfte ve teşvik mevzu olabilirler. Fakat acaba spor bu prensip dahilinde hakiki gayesine varabilir mi? Şüphesiz ki, hayır. Hakikatler bunu ispat ediyor.

Eğer İstanbul kenar mahallelerindeki ve hatta münevver muhitlerindeki meyhanelerde kadeh tokuşturan, kahvehanelerin pis, kokmuş havası içersinde sabahın akşama kadar; yüzleri sapsarı olmuş, yemeğinden ve mesalsinden feragat ederek kumar oynayan gençlerimizin, mahalle aralarındaki yakkıllıklar içinde türlü pis itiyatları meslek edinmiş tam spor çağındaki çocuk sürülerinin bu feci ve zavallı durumlarını görmek zahmetine katlanırsak hakikat; bütün çıplaklığı ile anlamış oluruz. Bunlar için; (çocuklurlar, sporun kıymetini takirden acizdirler) diyemeyiz. Çünkü onlar daki spor hevesinin büyüklüğünü; paçavradan yapılmış bir top arkasında yüzlerce sinin kanter içinde koşmalarından müşahade edebiliriz.

Münevverlerimiz ve bilhassa Bayazıt kahvehanelerinin esaslı müdavimi olan Üniversite gençlerimiz

için ise böyle bir şey asla söyliyemeyiz.

Bu bahsettiğimiz genç ve çocukları içtimai durumları spor yapmağa müsait olanlardır. Bir de günlük mesailerini kendilerine hiç bir imkân vermeyen sadece hayat gailene düşmüş olan gençlerimiz var ki bunlar yine ayrı bir dert.

Her zaman şahit olduğum bir hadise var:

Meselâ, ya bir mektep köşesinde veya bir saçağ dibinde bir grup toplanmış; anlaşılın Fener-Beşiktaş maçından yeni gelmiş olacaklar.

Birisi — Azizim Fener 3-2 galip.

Oteki — Yaşasın bizim Fener. Varol Cihat diye boş yere feryad edip münakaşa ediyorlar. Halbuki avalların kendi yüzlerinde kan kalmamış, havasızlıktan ve hareket-sizlikten gözleri çökmüş, mütemadiyen öksürmedeler.

Şahsen ekseriya böyle münakaşalara lâkayt kalır bunları daima tenkit ederim. Çünkü, Spor yapmak için arkadaşlarımızla birlikte Eminönü ve Fatih Halkevelerine müracaatımızda aldığımız - kadro dolu! — Cevabını çok iyi hatırlarım.

Görüyoruz ki, sadece teşvik ile spor gayesine varamıyor. Memleketimizde vücutta, kafaca sıhhatli bir gençlik istiyorsak, gençliği binlerce kötü ve tehlikeli itiyatlardan kurtarmak istiyorsak, fertleri imkânsızlıklar içinde yapayalnız bırakmamalıyız.

Memlekete bir kaç ideal kulüp ve beş on profesyonel sporcudan ziyade müsait spor şartları içersinde hemahenk yetişen zinde ve olgun bir gençlik lazımdır. Kendimizi boş yere aldatmıyalım.

Lütfi ONAY

Eski talebe birliğinden hatıralar

Geçmiş Zaman Olur ki!..

li âmil olduğuna şüphe yoktur. Mamafin bir de kırmızı beyaz reakterle yazılmış bir levhanın ilâve edilmesine karar verilmiştir.

Bugün spor terbiyesinde takip edilen tek metod; (ferdi teşvik metodu)dur.

Bugün il ve ilçelerimizde bu maksat için teşkil edilmiş gençlik kulüpleri mevcut. Bunlardan meselâ, şehrimizdeki; dillere destan olan Beşiktaş, Fener, G. Saray Ve. S; yi ele alalım.

İçlerinde ancak mahdud sayıda ki gençlere çalışma imkânları temin eden bu kulüplerle bugün veri-

durumlarını görmek zahmetine katlanırsak hakikat; bütün çıplaklığı ile anlamış oluruz. Bunlar için; (çocuklurlar, sporun kıymetini takirden acizdirler) diyemeyiz. Çünkü onlar daki spor hevesinin büyüklüğünü; paçavradan yapılmış bir top arkasında yüzlerce sinin kanter içinde koşmalarından müşahade edebiliriz.

Münevverlerimiz ve bilhassa Bayazıt kahvehanelerinin esaslı müdavimi olan Üniversite gençlerimiz

olmazsa numara ile adlandırarak yeni yeni çaylar tertip etmeği karar altına almıştır.

Arkadaşlar; gene önümüzdeki günlerde yapılmak üzere cemiyetimiz (...) fakültesiyle bir münazara tertip etmiş-tir. İlim ve bilim yolcusu olan bizlerin gelip geçici, aktüel konular yerine hiçbir zaman eskimeyen ve değerinden kaybet-

Memlekete bir kaç ideal kulüp ve beş on profesyonel sporcudan ziyade müsait spor şartları içersinde hemahenk yetişen zinde ve olgun bir gençlik lazımdır. Kendimizi boş yere aldatmıyalım.

Lütfi ONAY

Eski talebe birliğinden hatıralar

Geçmiş Zaman Olur ki!..

li âmil olduğuna şüphe yoktur. Mamafin basketbol ekibimiz B. H. ndeki maçta 18 e 20 sayı ile galip gelerek partak bir zafer kazanmış ve fakültemizin şerefini korumuştur. (Siddetli alkışlar). Böylece maçlarımızı inceledikten sonra şimdi ruhumun geçen derleşme saatinde ferj sürülen dilekler kımına geçiyorum.

Hepimiz kulak kesilmiş onu dinliyoruz:

— Arkadaşlar; diyor reis, geçen saatimden söylenen dileklerden biri şuydu: F. K. B li bir arkadaşımız sabahları Biyoloji enstitüsüne girenin açılan kapının birakılıncı siddetle kapandığını ve bütün koridora çığlıtan nağ sesler hasil ettiğini ıleri sürerek kapının üzerine (Dikkat) yazılı bir levha asılmasını ve bazı müzip arkadaşların konferans salonundaki sigorta tablasına ikide bir karıştırarak karanlığa boğmasını karşı t a b i a n t n camı üzerine tehlikeli olduğuna gistererek bir yazı veya işaret konulmasını istemişti. Cemiyetteki müzakerede arkadaşın dileği incelenmiş ve birinci kısmının zaten orada bulunan kapının her defa dıtar ettiği düşünülerek reddine, 2 inci kısmının ise ittifaqla kabulüne karar verilmiş ve cama çizilecek (kafa-kol) resminin tanınmış ressamlarımızın arasından açık eksiltmeğe konmuştur. Problemde yeni ilerlemeler kaydedtiğimiz zaman gene sizlere haber vereceğiz.

İkinci dileğe gelince bundan iki önceki derleşme saatimizde bir arkadaşımız da cemiyetin (...) kulübünden olup olmadığını, eğer değilse cemiyet levhasının niçin turuncu - mavî renklerle yazıldığını sormuş ve bunun değiştirilmesini istemişti. Müzakerede herne kadar hemen bütün levhalar aynı renklerle yazılıyorsa da arkadaşlar arasında ikilik yaratılmak ve cemiyetin bitaraflığını bir kere daha belirtmek üzere o levhanın altına

bir de kırmızı beyaz reakterle yazılmış bir levhanın ilâve edilmesine karar verilmiştir.

Sözün burasında bir arkadaş hemen ayağa kalkarak söz istiyor. Reis konuşmasının böyle yarıda kesilmesinden pek te memnun kalmadığı halde gene nezaketle sözü ona bırakıyor.

— Muhterem reisimizden sözünü tekrarlamanı rica ediyorum. Galiba anlamadın. Yeni levhayı eskisinin altına mı asacakmışın?

Reis taaccüple (evet) diyor.

— Fakat bu nasıl olur, nasıl olabilir? Mill renklerimizle işlenen, bezenen bir levha mavî-turuncu gibi kıtpoz renk li bir levhanın altına nasıl konabilir? Biz buna müsaade eder miyiz sanlıyorsunuz? Binaenaleyh kırmızı - beyaz levhanın eskisinin üstüne asılmasını teklif ediyor ve cemiyetin bir daha böyle durumlara çok fazla dikkat etmesini istiyoruz ve arkadaşlarımızın alkışları arasında muzaferane bir tavırla yerine otururken yanında bulunan bir arkadaş ve karşı taraftan iki kişi daha söz alıyorlar. Önce yakaşından henüz çıkarmadığı turuncu - mavî rozetinden belli olduğu veçhile (!!!) liesinden gelen arkadaş konuşuyor:

— Arkadaşımız demin söz söyledikten turuncu - mavî için kıtpoz kelimesini sarfettiler. Arkadaşlar! Turuncu - mavî beyaz yıldır memlekete hizmet etmiş ve birçok değerli emanlarla yetiştirmiş bir kültür yuvasının sembolüdür ve hiç bir suretle kıtpoz olamaz. Arkadaşlarımızın bu sözü geri almasını bekliyor ve yeni levhanın eskisinin yanına asılmasını mutavassıl bir çare olarak ıleri sürüyorum.

İlk konuşan arkadaş kalkacak gibi oluyorsa da reis onu oturmaya davet ederek diğer arkadaşla söz veriyor. O da birinci arkadaşla taklit ediyor ve her hususta onunla hem fikir olduğunu belirttikten sonra — ni levhanın eskisinin ü-

tüne asılmasını bir daha teklif ederek yerine oturuyor. Reis te bunu bir dilek olarak kaydediyor ve gelecek derleşme saatinde bu hususta mütemim mülâmat verebileceğini kuvvetle ümit ettiğini söylüyor.

Saat 5 buçucu geçmektedir. Reis yeni tasavvurları bildirmeğe başlıyor. Bu sırada demin söz isteyenlerin somuncusu, unutulduğu için kuzgınlıkla yerinden fırlıyor ve arkadaşlara yardım meselesi hakkında izahat talep ediyor. Reisin yüzü gülmekte. Belli ki, gafıl avlanmadı; bu hususta söyleyecek epey sözü var. Arkadaştan af diledikten sonra anlatmağa başlıyor:

— Arkadaşlar! Aldat olarak topladığımız paranın büyük bir kısmının U. T. B. ye verildiğini, sonra U. T. B. nin yardım faslından tekrar bize iade edildiğini bilirsiniz. Bu yıl U. T. B. de müessis olarak bulunan arkadaşlarımızın hakikaten insan üstü bir faaliyet göstermişler, diğer fakültelerin mümessillerini atlatarak verdiğimizden fazlasını geri almağa muvaffak olmuşlardır. Bu büyük bir zaferdir. Ve kendilerini ne kadar tebrik etmek azdır.

Bu hakikaten okadar büyük bir muvaffakiyettir ki, alkışla sıra kapakları, düşmeler, çantalar bile katılmak zorunda kaldılar. Toz bulutu içinde hissedilen kaybolan reis müdahale lüzumunu gözettiler.

— "Arkadaşlar; alkış silah gibidir, ancak yerinde ve ölçülü kullanılırsa fayda verir... Ve biranlık sükkattan biliftifafta tekrar tasavvurların anlatılmasına geçildi.

— Arkadaşlar, zannettiğime göre önümüzdeki hafta çaylara başlayacağız. Geçen yıl gösterilen râğbet ve elde edilen hasılatı gözünüzde tutan cemiyetimiz, bu yıl çayları arttırmağa karar vermiştir. Her bölümün ve sınıfın ayrı ayrı çayları olabileceği gibi resmî günlerden faydalanılarak, hatta hiç bir münasebet

olmazsa numara ile adlandırarak yeni yeni çaylar tertip etmeği karar altına almıştır.

Arkadaşlar; gene önümüzdeki günlerde yapılmak üzere cemiyetimiz (...) fakültesiyle bir münazara tertip etmiş-tir. İlim ve bilim yolcusu olan bizlerin gelip geçici, aktüel konular yerine hiçbir zaman eskimeyen ve değerinden kaybet-

Memlekete bir kaç ideal kulüp ve beş on profesyonel sporcudan ziyade müsait spor şartları içersinde hemahenk yetişen zinde ve olgun bir gençlik lazımdır. Kendimizi boş yere aldatmıyalım.

Memlekete bir kaç ideal kulüp ve beş on profesyonel sporcudan ziyade müsait spor şartları içersinde hemahenk yetişen zinde ve olgun bir gençlik lazımdır. Kendimizi boş yere aldatmıyalım.

Lütfi ONAY

Eski talebe birliğinden hatıralar

Geçmiş Zaman Olur ki!..

li âmil olduğuna şüphe yoktur. Mamafin basketbol ekibimiz B. H. ndeki maçta 18 e 20 sayı ile galip gelerek partak bir zafer kazanmış ve fakültemizin şerefini korumuştur. (Siddetli alkışlar). Böylece maçlarımızı inceledikten sonra şimdi ruhumun geçen derleşme saatinde ferj sürülen dilekler kımına geçiyorum.

Hepimiz kulak kesilmiş onu dinliyoruz:

— Arkadaşlar; diyor reis, geçen saatimden söylenen dileklerden biri şuydu: F. K. B li bir arkadaşımız sabahları Biyoloji enstitüsüne girenin açılan kapının birakılıncı siddetle kapandığını ve bütün koridora çığlıtan nağ sesler hasil ettiğini ıleri sürerek kapının üzerine (Dikkat) yazılı bir levha asılmasını ve bazı müzip arkadaşların konferans salonundaki sigorta tablasına ikide bir karıştırarak karanlığa boğmasını karşı t a b i a n t n camı üzerine tehlikeli olduğuna gistererek bir yazı veya işaret konulmasını istemişti. Cemiyetteki müzakerede arkadaşın dileği incelenmiş ve birinci kısmının zaten orada bulunan kapının her defa dıtar ettiği düşünülerek reddine, 2 inci kısmının ise ittifaqla kabulüne karar verilmiş ve cama çizilecek (kafa-kol) resminin tanınmış ressamlarımızın arasından açık eksiltmeğe konmuştur. Problemde yeni ilerlemeler kaydedtiğimiz zaman gene sizlere haber vereceğiz.

İkinci dileğe gelince bundan iki önceki derleşme saatimizde bir arkadaşımız da cemiyetin (...) kulübünden olup olmadığını, eğer değilse cemiyet levhasının niçin turuncu - mavî renklerle yazıldığını sormuş ve bunun değiştirilmesini istemişti. Müzakerede herne kadar hemen bütün levhalar aynı renklerle yazılıyorsa da arkadaşlar arasında ikilik yaratılmak ve cemiyetin bitaraflığını bir kere daha belirtmek üzere o levhanın altına

bir de kırmızı beyaz reakterle yazılmış bir levhanın ilâve edilmesine karar verilmiştir.

Sözün burasında bir arkadaş hemen ayağa kalkarak söz istiyor. Reis konuşmasının böyle yarıda kesilmesinden pek te memnun kalmadığı halde gene nezaketle sözü ona bırakıyor.

— Muhterem reisimizden sözünü tekrarlamanı rica ediyorum. Galiba anlamadın. Yeni levhayı eskisinin altına mı asacakmışın?

Reis taaccüple (evet) diyor.

— Fakat bu nasıl olur, nasıl olabilir? Mill renklerimizle işlenen, bezenen bir levha mavî-turuncu gibi kıtpoz renk li bir levhanın altına nasıl konabilir? Biz buna müsaade eder miyiz sanlıyorsunuz? Binaenaleyh kırmızı - beyaz levhanın eskisinin üstüne asılmasını teklif ediyor ve cemiyetin bir daha böyle durumlara çok fazla dikkat etmesini istiyoruz ve arkadaşlarımızın alkışları arasında muzaferane bir tavırla yerine otururken yanında bulunan bir arkadaş ve karşı taraftan iki kişi daha söz alıyorlar. Önce yakaşından henüz çıkarmadığı turuncu - mavî rozetinden belli olduğu veçhile (!!!) liesinden gelen arkadaş konuşuyor:

— Arkadaşımız demin söz söyledikten turuncu - mavî için kıtpoz kelimesini sarfettiler. Arkadaşlar! Turuncu - mavî beyaz yıldır memlekete hizmet etmiş ve birçok değerli emanlarla yetiştirmiş bir kültür yuvasının sembolüdür ve hiç bir suretle kıtpoz olamaz. Arkadaşlarımızın bu sözü geri almasını bekliyor ve yeni levhanın eskisinin yanına asılmasını mutavassıl bir çare olarak ıleri sürüyorum.

İlk konuşan arkadaş kalkacak gibi oluyorsa da reis onu oturmaya davet ederek diğer arkadaşla söz veriyor. O da birinci arkadaşla taklit ediyor ve her hususta onunla hem fikir olduğunu belirttikten sonra — ni levhanın eskisinin ü-

A. B. D. (U.S.A.) Öğretim konferansı

Ders kitaplarından müfrit milliyetçi fikirleri kaldırmak, ve sulhu eğitimi daha ileri hamlelerle gerçekleştirmek için gereken müsbet çareleri kararlaştırmak üzere, muhtelif 30 eyaletten profesörler New Yorkta toplanacak bir konferans tertip etmişlerdir. Bu konferans azalarına mütevacch bir mesajda Başkan Truman demiştir ki: «Prejüjeler, korku ve şüpheler insanları birbirinden ayırdığı müddetçe hiçbir milletin kendini emniyette hissedemeyeceğini, bize zorla elde edilmiş bir terübe bğretmiştir.»

Salvador murahhas M. Francisco Espinoza uluslararası bir tarih kitabının kabulünü teklif etmiştir. M. Vlachav Prisoda (Çekoslovakya) diğer bir çok murahhaslar gibi bunun derhal mümkün olacağını zannetmediği için, bu meselenin sonbaharda Pariste toplanacak olan «İlmi ve Fikrî-türel Organizasyon» da tetkiki görevini fuhfaa etmiştir.

(Enseignement) dan

Muhtar Üniversitemizde talebe birlikleri

(Baştarafı birincide)

larak tamamen Ünive'ite dışında tutulduğumuz halde esasen kanunen yürürlükten çıkmış olması iktiza eden eski bağımlı ve imtiyazlı Üniversite talebe birliği Üniversite çatısı altındaki yerini aynen muhafaza etti. Bir kaç vün evve, nizamnamesinde değişiklik yaparak, (yani kaap değıt-rerek) bu defa tedris kadrosunun eski tek üyeli vesayeti yetmiyormuş gibi üye adedi arttırılmış, hattâ daha yüksek makam sahiblerine de bu meydana yer vermiştir.

Derneğiliğin yeni bir tecellisi olan eski talebe birliğinin muhtelif fakültelere göre tertiblediği son dernek kaabının tipinde bir örneğini

(Baştarafı birincide)

larak tamamen Ünive'ite dışında tutulduğumuz halde esasen kanunen yürürlükten çıkmış olması iktiza eden eski bağımlı ve imtiyazlı Üniversite talebe birliği Üniversite çatısı altındaki yerini aynen muhafaza etti. Bir kaç vün evve, nizamnamesinde değişiklik yaparak, (yani kaap değıt-rerek) bu defa tedris kadrosunun eski tek üyeli vesayeti yetmiyormuş gibi üye adedi arttırılmış, hattâ daha yüksek makam sahiblerine de bu meydana yer vermiştir.

Derneğiliğin yeni bir tecellisi olan eski talebe birliğinin muhtelif fakültelere göre tertiblediği son dernek kaabının tipinde bir örneğini (Tıp Fakültesi Talebe Derneği) nde görüyoruz. Bu tepeden tırnağa kadar bağımlı teekkülün yeni çıkan tüfz-günde müesseslerin Ord. Prof. Dr. Kemal Atay, Tıp dekanı Prof. Dr. Cerel, çalışma başkanı Prof. Sadi İrmaktan teşekkül ettiğini hayretle müşahede etmiş bulunuyoruz. Muhtar Üniversitenin tedris ve idare kadrosunun talebe birlikleriyle hiç bir suretle meşgul olmaması senato kararında prensip olarak ele alındığı halde bu yeni derneğin taraf profesörler tarafından kurulmuş olması acaba ne ile izah edilebilir. Sonra da Derneğin tüzüğünde meslek olarak Üniverite merkez binasındaki malûm ve mükellef oda ilân edilmektedir.

Böylece isim değıştiren eski birlik tedris kadrosunun büsbütün vesayetine kıymarak eski imtiyazlı mevkisinde dilediği gibi saltanat sürmeğe devam edeceğe benzemektedir.

Senelerdenberi talebe pası ve hüviyetleriyle rozetlerinden büyük kazançlar temin eden bu edü usul imtiyazlı birliğin şimdi de yine Üniversite içinde Üniversiteden temin ettiği bir mahalde lokanta açmağa karar verdiği söyleniyor. Talebe birliklerinin Üniversite dışında tutulacağı kararının bu yeni tatbik şekline bizim anlayış ve kavrayışımız kâfi gelmedi. Bu iki taraflı has ve üvey evlat muamelesinin açık manası nedir?

Eğer bize bu şekilde muamele e-

SANAT ALEMİ

Milletler Arası Sinema Festivali

Bütün festival birinciliğini "Ray Harbi," filmiyle Fransa kazanmağa muvaffak oldu

On sekiz milletin sinema şaheserlerinin gösterileceği belediye gazinosunun büyük salonu döşenirken Cannes ahâlisini yakalayan hummanın alâmetlerini farkediyoruz. Caddelerin her tarafında, mağaza vitrinlerinde gözlerimize, Symphonie Pastorale'nin, Notorious'un, Matricule 217 nin yahut da Brief Encounter'in afiglerine takılıyor. Lokantalar resim yarışına girmişler. Bunlardan biri ön tarafın Walt Disney'den ve Charlot'dan alınma renkli motiflerle doldurmuş. Bütün şehir gazeteleri hergün, Parisli büyük münckitlerin imzalarını gördüğünü sinema sayfaları neşrediyorlar. Mütekaitle ve iat neşrediyorlar. Mütekaitle ve irat sahibi kimseler yemek üzerine Ecran Top sahalarında, oyun yerlerinde Ingrid Bergman'ın yahut Cantinflas'ın kıymetleri adamakıllı tenkit ediyor. Antibes caddesinin altındaki Hachette deposunda akşam gazetelerini kapışanlar, de Gaulle ve anayasaya ait iri yazıları görmeden geçiyorlar. Onların nazarında son trenle gelen studyo mensuplarından başka bir şey yok. Şunu da söylemek lâzım ki, Cannes'lılar, belediyelerinin, festivalin atmosferine şehrin prestijine lâyık bir lüks ve zarafetle mukabele etmek için sarfettiği gayrete rağmen tamim edilmiş değillerdir. Onlara Rita Hayworth, Frank Sinatra ve Edvige Feuillere vademediği; halbuki Tino Rossi'den başkasını göremediler. İnkisarî hayale uğradıkları muhalekâk! O muhteşem 19 Eylül suvarisinde grand Hotel'in kapısı önünde yığılmış bir halde duran halk Jean-Pierre Aumont, Maria Montez, Eric Von Stroheim ve "Louise" ile "Marscellaise," gayet sade bir şekilde ve gür bir sesle terennüm eden Grace Moore'un içeriye girdiğini görmeye teselli oldular. Gazetecilerin çoğunu şehrin metrodollerinden bütün kuyruklu elbiseleri kiralamaya mecbur eden bu suvare itiraf etmeli ki, şahane bir şeydi.

belediyelerinin, festivalin atmosferine şehrin prestijine lâyık bir lüks ve zarafetle mukabele etmek için sarfettiği gayrete rağmen tamim edilmiş değillerdir. Onlara Rita Hayworth, Frank Sinatra ve Edvige Feuillere vademediği; halbuki Tino Rossi'den başkasını göremediler. İnkisarî hayale uğradıkları muhalekâk! O muhteşem 19 Eylül suvarisinde grand Hotel'in kapısı önünde yığılmış bir halde duran halk Jean-Pierre Aumont, Maria Montez, Eric Von Stroheim ve "Louise" ile "Marscellaise," gayet sade bir şekilde ve gür bir sesle terennüm eden Grace Moore'un içeriye girdiğini görmeye teselli oldular. Gazetecilerin çoğunu şehrin metrodollerinden bütün kuyruklu elbiseleri kiralamaya mecbur eden bu suvare itiraf etmeli ki, şahane bir şeydi.

dilmesinin sebebi bağımsızlığımız ve kendi kendimizi idare etmemiz ise birliğimiz bundan ancak İthar duyar.

Her şeyden önce İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünden ve bütün idare makamlarından ilk dilediğimiz talebe birlikleri arasında hiç bir fark gözetilmemesi ve senato kararına uyularak eski birliğe hiç bir imtiyaz tanınmamıştır. Bugün eski nizamnamesi ile yeni cemiyetler ve Üniversite muhtariyet kanununun kabul edildiği günden itibaren ortadan kalmış olması gereken ve evvelce doğıt Hüfzı Timurun idaresi altında bulunulken şimdi aynı nizamname ile bir takım profesörlerin idaresi altına gireren birlik bir müddet köşesinde sessiz kaldıktan sonra kendi kendini feshedip yeniden teşekkül etmek gibi bir basit kanuni ve demokratik bir formaliteyi dahi tatbikte lüzum görmeden eski yerlerinde eski işlerine devam ediyorlar.

Üniversitemizin bağımsızlığını gölgeliyen bu harekete bütün idare ve tedris makamlarında Üniversiteli ve Yüksek Okullu arkadaşlarımızın dikkatini çekeriz.

Arabaların resmigeçidi çok mu vaffak oldu. Tezyinatlarının sinema ile alakası azdı; fakat Sovyet arabasından beyaz sulh güvercinlerinin salverilişi haikülfede bir tesir yaptı. Havaî fişekler Cecil B. de Mille'in en deşbeleri ışıklarını gölgede bıraktı. Büfeye hücum bilhassa destanlara lâyık bir şekilde oldu. Bu muhteşem film mizanseninde birdenbire Maxime film serisinin oyuncusu Boris Tchirkov'u farkettim. "Maxime'in gençliği," nde olduğu gibi çehresi sert ve basit bir işçi yüzüydü. Elbisesinin iç tarafında Stalin mükâfatının altın madalyası parlıyordu. Acayip bir Rusça - İngilizce Fransızca, Lehçe kullanarak kendisile tanışabildik. Bu festival hakkındaki düşüncesini öğrenemedim.

Surası aşikâr ki, açılış matine-sinden yalnızca iki gün sonra festivalin heyeti umumiyesi hakkında fikir beyan etmek çok erkendir. Bununla beraber, dokümanter filmleri getirmiş görünüyor. BERLİNİN zaptına ait Sovyet filminin en son derece varan realizminin kazandı; muvaffakiyeti söylemek lâzım İsveçin şairane dokümanter filmleri "Kar üzerindeki gölgeler," ve "Fedakârlık," ın tesiri büyük oldu. Romanlaştırılmış filmler arasında Gabriel Pascal'ın Cesar'la Cleopatra'sı geniş şöretini teyit etti. Kalabalık olmayan bir seyirci kütlesi önünde gösterilen Uç Silâhşörler, bazılanın Şarlo ile mukayese etmek istedikleri Meksikalı halk komiği Cantinflas'ın geniş şöretini isbat eder gibi oldu. Amerikan sineması, Alfred Hitchcock'un "Bir şüphelinin gölgesi," ndekinden daha üstün bir film operatörlüğü göstermiş olduğu "Notorious," la iyi bir not aldı. Courteline'in ve Pirandello'nun oldukça tiyatrovare bir halitâsı olan "M. Travet'nin can sıkıntısı,"nda İtalyan orta sınıf halkının tipik şahsiyetlerini görüyoruz. "Mektup," filmi ile Danimarka filmi orta derecede göründü. Fransaya gelince, Jean Renoir'ın acı ve

zım İsveçin şairane dokümanter filmleri "Kar üzerindeki gölgeler," ve "Fedakârlık," ın tesiri büyük oldu. Romanlaştırılmış filmler arasında Gabriel Pascal'ın Cesar'la Cleopatra'sı geniş şöretini teyit etti. Kalabalık olmayan bir seyirci kütlesi önünde gösterilen Uç Silâhşörler, bazılanın Şarlo ile mukayese etmek istedikleri Meksikalı halk komiği Cantinflas'ın geniş şöretini isbat eder gibi oldu. Amerikan sineması, Alfred Hitchcock'un "Bir şüphelinin gölgesi," ndekinden daha üstün bir film operatörlüğü göstermiş olduğu "Notorious," la iyi bir not aldı. Courteline'in ve Pirandello'nun oldukça tiyatrovare bir halitâsı olan "M. Travet'nin can sıkıntısı,"nda İtalyan orta sınıf halkının tipik şahsiyetlerini görüyoruz. "Mektup," filmi ile Danimarka filmi orta derecede göründü. Fransaya gelince, Jean Renoir'ın acı ve

müsfik "Partie de Campagne," i iğ büyük bir muvaffakiyet kazandı. Bu akşamın programında yer alan Jean Deannoy'nun "La Symphonie Pastorale,"nda yer tutmak için sans saatlerinden evvel buronun önünde kalabalık toplantı oldu.

Günde sekiz saat film seyretmenin verdiği bedeni yorgunluğun tesiri altında karaladığım notları kesiyorum. Dünyanın belli başlı dillerinde konuşulan filmleri takibebedilmek için gereken zihin berraklığını tasavvur etmeyi size bırakıyorum. Ne mutlu çok dil bilen münckitlere! Yalnız Ruslar kendi filmleri gösterilirken belli başlı fragmanların konuşmalarını tercüme etmek gibi mükemmel bir iş yaptılar. Bu olmaksızın "Kat'i dö-nüm noktası," gibi bize, Stalingradı kazanan askerî geflerin psikolojisini tanıtan bir eserin kıymetini takdir etmek mümkün olmazdı.

"Bir Fransız mecmuasından..." İlhan ARDA

Not : Muhabirin bu yazıyı mecmuasına gönderdiği günlerde devam etmekte olan festival şimdi sona ermiş bulunuyor. Bu festivalde Fransız "Ray Harbi," filmi mizansen mükâfatını kazanmıştır. En iyi senaryo olarak Sovyet Rusyalan Tchirkov'unki seçilmiştir. En iyi film operatörü mükâfatını "Maria Candelaria," filmiyle Meksikalı Picon-to; dokümanter film mükâfatını Sovyet Rusyalan Berli; sulh mükâfatını "Son şans," filmiyle İsveç; sulh ikinci mükâfatını "Memleketimizin Gençliği," filmiyle Sovyet Rusya; bütün festival birinciliğini de "Ray Harbi," filmiyle Fransa kazanmıştır.

En mükemmel artistik mükâfatı kadınlardan Michel Morgan, erkeklerden Amerikan artisti Ray Milland kazanmıştır. Müzik mükâfatını Bernard Shaw'un Cesar'la Cleopatra'sı için yazdığı beste ile İngiltereden Georges Auric ve ikinci ciliği bir Fransız kazanmıştır. "Hür GENÇLİK,"

miş bulunuyor. Bu festivalde Fransız "Ray Harbi," filmi mizansen mükâfatını kazanmıştır. En iyi senaryo olarak Sovyet Rusyalan Tchirkov'unki seçilmiştir. En iyi film operatörü mükâfatını "Maria Candelaria," filmiyle Meksikalı Picon-to; dokümanter film mükâfatını Sovyet Rusyalan Berli; sulh mükâfatını "Son şans," filmiyle İsveç; sulh ikinci mükâfatını "Memleketimizin Gençliği," filmiyle Sovyet Rusya; bütün festival birinciliğini de "Ray Harbi," filmiyle Fransa kazanmıştır.

En mükemmel artistik mükâfatı kadınlardan Michel Morgan, erkeklerden Amerikan artisti Ray Milland kazanmıştır. Müzik mükâfatını Bernard Shaw'un Cesar'la Cleopatra'sı için yazdığı beste ile İngiltereden Georges Auric ve ikinci ciliği bir Fransız kazanmıştır. "Hür GENÇLİK,"

İngiltere ve Gal memleketleri

(Baştarafı ikincide)

gün kendilerini temerküz kamp'larında buldular. Kitapları yıkılmış, profesörleri öldürülmüştü. Artık yapılabilecek bir şey yoktu. Zira, yeni nizam adamakıllı kuvvetlenmişti. Bu gibi şeyler Almanyadan başka yerlerde de olabilir.

Talebe dünyasına ait olup umumi olarak içtimaî problemlere henüz katılmış bir çözümler Federasyon gibi bir varlığı idaresine kalmış olmuyor. Meselâ Amerika ve Şimali Afrikadaki zenci talebelerin durumu meselesi var. Bu meselelerde Federasyon zenci talebelerin bütün talebe faaliyetlerinde yer alma hakkı üzerinde durarak, bu talebelere karşı tolerans ve demokratik bir vaziyet almıştır. Federasyon'da çok küçük gerici memleketlerde iyi inkişaf etmiş talebe hareketlerini inkişaf ettirebilir. Bundan başkasını bilmedikleri veya buna karşı bir harekette bulunacak kudrette olmadıkları için fazla öğretim ve kötü şartlar altında kıvranan talebeler Çekoslovak, Fransız ve İngiliz talebe birlikleriyle temasa gelecekler ve faaliyetlerinde federasyon tarafından destekleneceklerdir. Bu şekilde sıhhat ve ucuz yiyecek işleri

dünyanın bir çok üniversitelerinde tanzim edilebilir. Şimdiki halde Federasyon talebenin yardama dayanarak iflas ettiği bir sistemin tesirlerini değıştirebilir. Böylelikle, bir çok dünya meseleleri iş umumi siyaset sahâsına dökülmeden, talebenin refahını temin etme zaviyesinden halledilmiş olacaktır.

Bundan da aşikâr olarak görüyoruz ki, Federasyon beyaz talebeye olduğu kadar zenciye, zengine olduğu kadar fakire yiyecek ve hak temin etmeyi gaye edindiği gibi demokrasiyi de eras olarak almıştır. Her milli talebe birliği demokratik bir şekilde idare edilmediği isbat etmelidir ve faşizmin kuvvetlenmemesi, memleketteki azlıkların ezilmemesi için tetikte bulunmalıdır. Ancak bunları yapmağa Almanya'daki talebenin vaziyetine düşmekten kurtulmuş olur. Talebeler boğ fji-irlerle değil bunları gaye edinirse dünya sulhunu temin yolunda bir rolü olur.

En son olarak bu yazıda ele aldığımız Federasyon kelimesinin manası, üzerinde duralım. Burada, her ne kadar Federasyon kelimesinin ne yapması lâzım geldiğini göstermek için

İlim ve Siyaset

Tarihi Heiderberg üniversitesi Ocak ayının 8 inde demokrat yeni bir rektörün, Dr. Karl H. Rauer'in idaresinde yeniden açılmıştır. Rektör aynı zamanda Tıp Dekanıdır. Hitlersmeden sonra ilk defa olmak üzere müsvi talebeler mektebe kabul edilmiştir. Dr. Rauer açılış resmi konuşmasında şöyle demiştir. (Siyasetin ilme müdahale etmesi ilmin ölmesi demektir. Bütün kalbimizle çalışacağız. Bu mücadele tamamiyle yeni bir istikamete yönetilecektir. Toleransın olmadığı yerde demokrasi olmaz, demokrasinin olmadığı yerde de almanyanın istikbali olmaz.)

Sanato kararı karşısında öğrencilerin durumu

(Baştarafı birincide)

dir. Bu madde, şimdiye kadar binlerce gencin haklarından fakvuhul mazbatasından gayri meşru yollarla istifadeye yettiren bir kaç dejenerenin yüzünden konulduğu ve bundan böyle fakrîhal kaadî kabul edilmeyeceği senato kararında beyan olunuyor. Buna (ahlâkî bakımdan da mahzuru aşkâr olan bu duruma ölmek üzere) baş vurulduğu ilâve ediyor. Üniversite ücretini ödeyebilecek durumda olan bu bundan kaçınan bir kaç dejenerenin ahlâkını düzeltmesi için acaba bundan başka bir tedbir yok mudur? Binlerce gencin istikbali bu bir kaç dejenerenin ahlâkını düzeltmesi için mi edilecektir? Senatunun değerli üyeleri bu maddeyi ileri sürerken veya kabul ederken acaba memleketimizin içinde bulunduğu şu durumda çocuklarına yüksek tahsil para ile sağlayabilecek kaç ailenin bulunduğunu düşünmüşler midir? Buna karşı ileri sürülen bir defaya mahsus yardım ve senelik burs gibi devede tek tük kabildinden ve hiç bir pratik değeri olmayan tedbir acaba kaç kişiye yarıyacaktır. Dünyanın diğer yerlerinde Üniversite tahsilinin parası olduğu ileri sürülerek bizim kendi ekonomik ve sosyal bünyemiz hiç dikkate alınmadan bu ugalın rast gele bizim memleketimizde de tatbiki bundan böyle ancak imzayen bir zümrenin yüksek tahsil nimetlerinden faydalanabileceği ve asıl inkişafa teşne olan, gelecekte kendilerinden çok şeyler beklenen halk tabakalarına mensub gençlerin ise bu haktan mahrum edilmesi gibi bir durum ortaya çıktığı aşikârdır.

Not: Diğer maddelere ait düşüncelerimizi gelecek sayıda açıklıyacağız.

Vahdettin BARUT

doğu şu durumda çocuklarına yüksek tahsil para ile sağlayabilecek kaç ailenin bulunduğunu düşünmüşler midir? Buna karşı ileri sürülen bir defaya mahsus yardım ve senelik burs gibi devede tek tük kabildinden ve hiç bir pratik değeri olmayan tedbir acaba kaç kişiye yarıyacaktır. Dünyanın diğer yerlerinde Üniversite tahsilinin parası olduğu ileri sürülerek bizim kendi ekonomik ve sosyal bünyemiz hiç dikkate alınmadan bu ugalın rast gele bizim memleketimizde de tatbiki bundan böyle ancak imzayen bir zümrenin yüksek tahsil nimetlerinden faydalanabileceği ve asıl inkişafa teşne olan, gelecekte kendilerinden çok şeyler beklenen halk tabakalarına mensub gençlerin ise bu haktan mahrum edilmesi gibi bir durum ortaya çıktığı aşikârdır.

Not: Diğer maddelere ait düşüncelerimizi gelecek sayıda açıklıyacağız.

Vahdettin BARUT

Açık Teşekkür

Bağımsız Üniversitemizin, hür havada içinde, öğrencilere hizmet amacı ile kurulan birliğimiz, bir okuma salonu ve bir kütüphane açmak meselesini ele almış bulunuyor.

Bu yoldaki çalışmalarımızı kıymetli yardımları ile destekleyen AKBA, INSEL, ve Üniversite kütüphanelerine mecmuanız süttunlarında alenen teşekkür ederiz.

İst. Üniversite ve Yüksek Okullar Öğrencileri Birliği.

mücerret bir manada kullandıysak da, organizasyon ne Avusturyada kurulan bir idare heyeti tarafından idare edilir, ihtiyaçlarımızı edeceğe bir teşekkül, ne de ideal bir şekilde tasavvur edilen mücerret bir talebe topluluğudur. Ancak Çinden Ponuya kadar her faal azim federasyonun gayelerinin destelerale talebenin refahını ve uluslararası demokrasiyi temin edebilir. Federasyon bizi bir kere Alplere gezmeğe götürürse ve Amerika'yollarsa, kütüphanelerimizi Moskovanın ve Cunking'in en son neşriyatıyla doldurursa böyle bir Federasyonun tutulmaması (çorukusu mevcut olamaz. Bizlere bütün bunlar temin eden bir Federasyonu kim tutmaz?

"Student News'den"

(.) Bu kongre 946 yılı yazında Prag şehrinde toplanmıştır.